

# Raketa v kukuřici

3.3.2024 - | Univerzita Pardubice

**Dvakrát získala titul Nejúspěšnější raketová modelářka planety. Viktorie Tržilová, absolventka Fakulty zdravotnických studií a sálová sestra se specializací na porodnictví, se svému koníčku věnuje už sedmnáct let.**

## Jak vypadá raketový model?

Existuje více kategorií. Máme malé, klasické rakety, se kterými se létají takzvané časovky. Časoměřiči sledují model dalekohledem a vyhodnocují, jak dlouho je ve vzduchu. Používáme také výškové modely, u kterých se hodnotí výška letu. Potom máme také věrné kopie raket postavené podle originálních plánů z NASA nebo leteckých společností. U nich se hodnotí barvy, znaky a také samotný vzhled rakety ve vzduchu nebo jak letěla. Takže když se v reálu dělila na dvanáct kusů, tak i my ji během soutěže musíme ve vzduchu na tolik částí rozdělit.

## Do jaké výšky může model rakety vyletět?

Když létáme časovku, má motor dobu tahu kolem dvou a půl vteřiny a vyletí zhruba do výšky 250-300 metrů. Když se soutěží ve výškové kategorii, kde mají rakety větší výkonnost motorů, je to i kolem 700-800 metrů. Výšku vzletu raket měří malé elektronické zařízení zvané altimetr, které funguje na principu vztlaku vzduchu.

## Jak může let modelu ovlivnit počasí?

Hodně. Stejně jako parašutisté využíváme termické proudy, které nám nesou modely. Poznáme je tak, že o pár desetin stupně stoupne teplota. Náš tým se to naučil pozorovat jen podle větru, kdy ten proud už cítíme jako by šel proud z fénu. To je ten moment, kdy ideálně odletět. Sledujeme i ptáky. Zjistili jsme totiž, že to jsou docela lenoši a mnoho z nich se ve vzduchu jakoby jen vozí – přesně v tom místě je termický proud. Také sledujeme díry v mracích, kudy prostupuje sluníčko, protože tam také stoupá termika.

## Postavit raketu určitě trvá velmi dlouho...

Záleží na tom, jaký je to model. Pokud se vyvíjí nová maketa, včetně plánů, tak je to práce i na rok až dva. Když stavíme makety, které už jsme někdy předtím dělali, trvá to asi půl roku. Běžné modely máme postavené do pár hodin.

## A jak vypadají závody?

Občas nám lidé říkají, že jenom sedíme v dílně a něco lepíme, ale ono to tak úplně není. Je to sport v pravém slova smyslu. Máme k dispozici tři starty s tím, že na mezinárodních závodech můžeme na ty tři starty použít pouze dva modely. Model rakety odpálíme a pak běžíme za ní. Musíme ji totiž zase najít, abychom mohli nastoupit do všech tří kol. Závodíme proto na starých letištích nebo na loukách. Ideálně tam, kde zrovna neroste kukuřice, ta bývá takovým našim nepřítelem. Už se nám stalo, že jsme během závodu běhali v kukuřici s českou vlajkou na tyči a dalekohledem jsme pozorovali a naváděli kolegy, zda mají hledat vpravo nebo vlevo, abychom model vůbec někdy dostali zpátky.

## Stává se třeba, že lovíte raketu u někoho na zahradě?

I to se stává a pravidelně. Po zazvonění si ji musíme na té zahradě vyzvednout. Když jsme byli na závodech v Rumunsku, nastala vtipná situace. Raketa přistála do jedné zahrady a kluci nám odtud volali, že na ně paní pustila psy. Když jsme tam přijeli s policejním doprovodem, který měl na mistrovství Evropy službu, byl tam jen jeden hodně naštvaný jezevčík. Policisté to ale vzali

zodpovědně a fakt s námi šli dovnitř a trvali na tom, že nám paní musí raketu vydat. Takže to dobře dopadlo.

### **Jak takový model vypadá po dopadu? Není rozbitý?**

V ideálním případě je model funkční, protože má návratové zařízení – například padák. Pokud vše dobře dopadne, otevře se jak má, tak se s ním nic nestane. Z nás v Krupce máme ale také takovou galerii trosek, kde jsou modely, které nám třeba shořely. To se bohužel stává. Stalo se mi to třeba na mistrovství Evropy, kvůli chybě v motoru, kterou udělal výrobce a já ji nemohla ovlivnit, mi raketa bouchla. Moje půlroční práce tak byla najednou v troskách.

### **Proč jste se rozhodla právě pro raketové modelářství?**

Byla to celkem náhoda. Chodila jsem do první třídy, když mě moje paní učitelka, která je manželka šéfa reprezentace, pozvala do klubu u nás v Krupce. Jen ať se tam přijdu podívat. Přišla jsem a dalších sedmnáct let jsem neodešla. I přesto, že moje maminka doufala, že bude mít doma malou klavíristku nebo baletku. Rozhodně nepočítala s tím, že sebe i ji navlíknu do holin a půjdeme někam na pole. Náš sport nemá žádné limity v počasí, lítáme i za deště. I když má raketové modelářství do té její představy daleko, nakonec ji to baví a cestuje se mnou.

### **Jaké země jsi díky tomuto koníčku navštívila?**

Bulharsko, Srbsko, Rumunsko, Polsko, Slovinsko a další země východní Evropy, kde se odehrávají soutěže. V létě bylo mistrovství světa v Americe, ale my jsme se rozhodli tam nejít, protože do letadla se nesmí s motory. Nemohli bychom si totiž být stoprocentně jistí výsledkem, jelikož nemůžeme použít naše osvědčená paliva.

### **Jaké úspěchy máš za sebou?**

Nejvíce si cením titulu nejlepší žena planety, který jsem už dvakrát obhájila. A doufám, že budu mít možnost si ho obhájit na mistrovství v Srbsku.

### **Mohou se hodit zkušenosti z raketového modelářství při práci sálové sestry?**

Na operačních sálech je určitě důležitá manuální zručnost. Zvlášť když chce člověk pracovat na ortopedii nebo na traumatologii. To je vlastně podobná dílna, jakou máme v klubu, spousty matic, šroubků, vrtačky a pily. Takže se mi modelářská zkušenost rozhodně hodí.

### **Co vás na studiu nejvíc bavilo?**

Nejvíce? Možnost praxí. Fakulta zdravotnických studií byla hodně otevřená tomu, abychom si sami mohli určit, kde chceme praxe vykonávat. Tím jsme měli šanci získat zkušenost na mnoha pracovištích. Já jsem se například v Praze dostala k operacím mozku a srdce, což bylo absolutně skvělé. Jsem moc ráda za tuhle šanci praktického rozvoje během studia.

**Text: Adéla Korečková Foto: archiv Viktorie Tržilové**

*Tento text najdete v exkluzivním vydání časopisu Univerzity Pardubice MY UPCE, v tištěné i on-line podobě.*

<https://www.upce.cz/raketa-kukurici>